

تونل ۹ متری حفاران غیرمجاز در یکی از بزرگترین سایت‌های باستانی استان فارس!

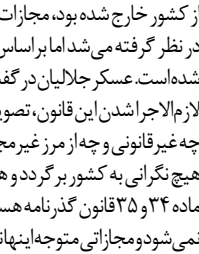

حفاران غیرمجاز بازم هم به یکی از بزرگترین سایت‌های باستانی ایران دستبرد زدند. این بار به شهر ۹۵۴ هکتاری غندجان در منطقه سرمشهد کازرون، شهری که وسعت آن ۷ برابر بیشاپور است و از دوره ساسانیان و قرون اولیه اسلامی بسپار پررونق بود، به گزارش خبرنگار ایلنا، کار شناس و کنشگر میراث فرهنگی در گفتگو با ایلنا درباره تازه‌ترین دستبرد سوداگران گنج‌یابی و حفاران غیرمجاز به آثار تاریخی این شهر و مناطق پیرامونی آن گفت: حفاران غیرمجاز با حفر تونلی به طول ۹ متر در زمین، تلاش کرده‌اند خود را به آثار مدفون در این منطقه برسانند. «محسن عباسپور» گفت: آثار به جامانده از این کوش غیرمجاز که شامل بقایای گورهای تاریخی و همچنین سفال‌های متعدد است، نشان می‌دهد این افراد پس از عبور از لایه اسلامی محوطه، به لایه‌های پایین‌تر که شامل آثار ساسانی می‌شده دسترسی پیدا کرده‌اند.

■ ■ ■

توضیحاتی در خصوص لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور

معاون حقوق بشر و امور بین‌الملل وزارت دادگستری در توضیح لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور که در مراحل پایانی تصویب قرار دارد، گفت: در گذشته اگر کسی غیرقانونی

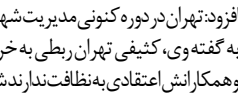
از کشور خارج شده بود، مجازات نقدی و همچنین حبس برای وی در نظر گرفته می‌شد اما بر اساس این لایحه این مجازات کلاً حذف شده است. عسکر جلالیان در گفت‌وگو با ایلنا افزود: هر کسی تا زمان لازم الاجرا شدن این قانون، تصویب این قانون، اجراء شدن این قانون، چه غیرقانونی و چه از مرز غیرمجاز خارج شده باشد، می‌تواند بدون هیچ نگرانی به کشور برگردد و هیچ مجازاتی متوجه او نخواهد بود.

ماده ۲۴ و ۳۵ قانون گذرنامه هست که در خصوص این افراد، اجرا نمی‌شود و مجازاتی متوجه اینها نخواهد بود.

■ ■ ■

عضو شورای شهر پنجم: آقای زاکانی هیچ اعتقادی به نظافت تهران ندارد!

عضو شورای شهر پنجم گفت: عدم اعتقاد به نظافت و تمیز نگه داشتن تهران یکی از تپه‌هایی بود که آقای زاکانی روی آن گُل کشته است. حجت‌نظری در گفت‌وگو با «اقتصاد» افزود: تهران در دوره کنونی مدیریت شهری کثیف‌تر از قبل شده است به گفته وی، کثیفی تهران ربطی به خروج آب ندارد و چون زاکانی و همکارانش اعتقادی به نظافت ندارند، هر همیشه کثیف است.

■ ■ ■

«تاجی» به جشنواره فیلم فویل ایرلند راه پیدا کرد

فیلم کوتاه «تاجی» به نویسندگی و کارگردانی مهدی برجیان، به‌وسیله هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فویل ایرلند راه پیدا کرد. به گزارش ایلنا به نقل از مشاور رسانه‌ای پروژه، این جشنواره، تنها جشنواره مورد تأیید آکادمی علوم و هنرهای سینمایی (اسکار)، آکادمی جوایز فیلم بریتانیا (بفتا) و همچنین آکادمی سینما و تلویزیون کانادا در ایرلند شمالی است و برنده جایزه جشنواره برای رقابت به آکادمی اسکار و بنفامعرفی می‌شود. سی و هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فویل ایرلند از ۲۸ تان تا ۹ آذر ۱۴۰۴ برابر با ۱۹ تا ۲۰ نوامبر برگزار خواهد شد. «تاجی»، قصه تاجی سرگارگر خانۀ راورایت می‌کند که زن سرسخت و قوی است. او در اوج مشکلاتش برای اش باید تصمیم مهمی بگیرد.

■ ■ ■

محمدکشاور: اخبار کتاب و ادبیات نباید زیر سایه دیگر حوزه‌ها محو شود

«باید موجی میان مخاطبان راه انداخت تا از تازه‌ترین کتاب‌های داستانی مطلع شوند. در شرایطی که اخبار حوزه‌های مختلف پررنگ است، نباید اخبار کتاب و ادبیات

کم‌رنگ بماند.» به گزارش ایلنا، محمدکشاور در گفت‌وگو با استاد

خبری سی‌وسومین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با بیان این مطلب، درباره نقش اجتماعی داستان گفت: داستان، به‌عنوان یک هنر، بازتاب واقعیت‌های اجتماعی است و از این جهت می‌تواند به غنای رویدادهای فرهنگی کمک کند. در برنامه‌هایی مانند هفته کتاب یا نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، می‌توان با رونمایی از آثار داستانی و برگزاری جلسات داستان‌خوانی، توجه بیشتری به این حوزه معطوف کرد. نویسنده مجموعه داستان «پایکوبی» افزود: در رویدادهای فرهنگی اگر مجموعه‌ای از آثار داستانی با حضور نویسنده، منتقدان و پژوهشگران خوانده و نقد و بررسی شود، تأثیرگذاری بیشتری خواهد داشت. همچنین با بهره‌گیری از ظرفیت فضای مجازی، می‌توان جلسات داستان‌خوانی برگزار کرد و از طریق همین شبکه‌ها، مخاطبان را از رمان و محتوای این برنامه‌ها مطلع ساخت.

■ ■ ■

نازنین بیاتی بهترین بازیگر زن جشنواره بین‌المللی فیلم هند شد

فیلم سینمایی «ز مستان بود» در دو جشنواره بین‌المللی جوایزی را کسب کرد. به گزارش ایلنا به نقل از مشاور رسانه‌ای پروژه، نازنین بیاتی برای بازی در این فیلم، موفق به دریافت جایزه بهترین بازیگر زن از جشنواره بین‌المللی فیلم هند (Indian Movie Awards) در ۱۵ اکتبر ۲۰۲۵ (۲۳ مهر ۱۴۰۴) در هند برگزار شد. در همین رویداد، فیلم «ز مستان بود» نیز جایزه بهترین فیلم بلند خارجی زبان را از آن خود کرد. این اثر همچنین در جشنواره بین‌المللی فیلم آتن (Athens International Monthly Art Film Festival) که ۱۷ اکتبر ۲۰۲۵ (۱۵ مهر ماه ۱۴۰۴) در یونان برگزار شد، جایزه بهترین فیلم بلند را از آن خود کرد.

نگاهی به فیلم «بچه مردم»، ساخته محمود کریمی

اثری فانتزی با تم «وس اندرسون» در سینمای اجتماعی ایران

محمد تقی زاده

فیلم «بچه مردم» نمونه‌ای شاخص از سینمای اجتماعی ایران است که با جسارت وارد ژانری کمتر دیده‌شده در این فضا شده است. ترکیب فانتزی بصری با روایت دغدغه‌مند اجتماعی، فیلم از همان ابتدا با قالب‌های رنگی، زاویه‌های دوربین خاص و موسیقی‌ای که در خدمت فضای اثر است، تماشاگر را با خود همراه و تجربه‌ای چندلایه ایجاد می‌کند که هم سرگرم‌کننده است و هم تفکربرانگیز.

روایت وبستر داستانی «بچه مردم» بر پایه داستان نوجوانی

از پرورشگاه آغاز می‌شود – نوجوانی که در محله‌ای گم‌برخوردار بزرگ‌شده و مادرش او را رها کرده، و او در جست‌وجوی هویت گمشده‌اش است. نوجوان به همراه سه دوستش، مسیری را آغاز می‌کند تا پرونده‌هایشان را از پرورشگاه بدزدند و به حقیقت برسند. این مسیر پر از چالش‌ها و موقعیت‌های اخلاقی است که مخاطب را با پیچیدگی‌های زندگی شهری و بحران‌های هویتی آشنایمی‌کند.

فیلم از فضای اوایل دهه ۵۰ تا انقلاب و سپس جنگ عبور می‌کند. این بستر تاریخی به فیلم اجازه می‌دهد تا ضمن روایت فردی، بر سطح اجتماعی نیز حرکت کند و نشان دهد که چگونه سر‌نوشت یک نوجوان می‌تواند با تحولات بزرگ‌تر تاریخ هم‌پیوند شود. این تنوع زمانی به روایت عمق داده و داستان را از یک قصه شخصی

فراتر می‌برد و به سطحی اجتماعی، تاریخی و روان‌شناختی می‌رساند.

یکی از نکات مهم، روایت انتخاب‌فضایی است که هم فانتزی و هم رئالیستی است:

فضای ابتدای فیلم آن قدر فانتزی قوی دارد که همه آن را با تاروس اندرسون مقایسه می‌کنند. این فانتزی کاملاً از واقعیت جدا نمی‌شود، بلکه از دل آن بیرون می‌آید و دوباره کار روایت می‌آید، و تضاد بین فانتزی و واقعیت، بار معنایی و درگیری مخاطب را افزایش می‌دهد.

شخصیت‌ها و مسیر تحول

نوجوان اصلی از ابتدای فیلم در بحران هویت قرار دارد. پرسش‌هایی همچون «کی‌ام؟» و «از کجا آمده‌ام؟» همواره جریان دارند و مسیر او پر از سردرگمی، اضطراب و جست‌وجوی معناست. فیلم در تلاش است نشان دهد که هویت فرد صرفاً نام پدر و مادر نیست؛ هویت واقعی در تصمیمات انتخاب‌ها و مسیر زندگی خود فرد شکل می‌گیرد.

دوست وفادار و سه دوست دیگر نوجوان، حلقه‌ای حمایتی هستند که فیلم به‌خوبی از آن بهره می‌برد. آن‌ها نه صرفاً همراهان هستند، بلکه بخشی از نبرد هویتی شخصیت اصلی‌اند و تعاملشان با او مسیر تحول و رشد شخصیت را تقویت می‌کند. خانواده شخصیت اصلی به‌عنوان نماینده محدودیت‌های اجتماعی و فشارهای محیطی عمل می‌کند و معلم دغدغه‌مند، نماد اخلاقی و ارزش‌های انسانی است که مسیر رشد قهرمان را شکل می‌دهد.

مسیر تحول نوجوان اصلی، از کودکی‌های هاشده، به نوجوان خشمگین و جست‌وجوگر و در نهایت ورود به جبهه، نشان‌دهنده بلوغ، مسئولیت‌پذیری و درک عمیق‌تر از جهان است. این تحول در کنار چالش‌های شخصی، روابط دوستانه و فشارهای اجتماعی، قهرمان را به فردی مستقل و باهویت می‌رساند. شخصیت‌های مکمل نیز دارای انگیزه‌ها و تناقض‌های خاص خود هستند که به روایت عمق می‌بخشند و فیلم را از سطح نمایش صرف خارج می‌کنند.

کارگردانی، فضا و زبان بصری

محمود کریمی در نخستین تجربه بلند داستانی خود، زبان بصری مشخصی ایجاد کرده است. طراحی صحنه، رنگ‌نور، میزاسنسن و حرکت دوربین همگی در خدمت روایت و روان‌شناسی شخصیت‌ها هستند. قالب‌های فیلم دارای

ترکیب‌بندی‌هایی هستند که مخاطب را به یادوس اندرسون می‌اندازند: رنگ‌های اشباع، فضاهای متقارن و نماهایی که گویی نقاشی شده‌اند. این ترکیب‌بندی‌ها نه تنها جلوه بصری ایجاد می‌کنند بلکه با شخصیت‌ها و فضای داستان درهم‌تنیده‌اند.

موسیقی نیز بخشی اساسی از تجربه دیداری و شنیداری است؛ موسیقی با شخصیت‌ها بزرگ‌شده و از سازهای کودکانه به نوجوانانه و سپس ارکسترال تغییر می‌کند. این روند همراه با مسیر تحول شخصیت اصلی است و حس رشد و تغییر را به مخاطب منتقل می‌کند. فضاهای خالی، سکوت‌های دقیق و نماهای بالا به ایجاد حس تنهایی، فاصله و تأمل کمک و تجربه روان‌شناختی فیلم را تقویت می‌کنند.

نمادها و لایه‌های معنایی

نمادهای بصری در «بچه مردم» بسیار متراکم هستند. پرورشگاه نماد «رهاندگی» و «شروع دوباره» است، نماهای فروگاه و ساک‌های خرید نماد گذار تاریخی و مصرف‌گرایی، و ورود به جبهه نمادی از مسئولیت‌پذیری، سر‌نوشت و بلوغ است.

فیلم همچنین به مضمون تنهایی و جست‌وجوی هویت توجه ویژه دارد. فضاهای فانتزی و رنگ‌آمیزی خاص فیلم، نمادهای بصری ملموس را با تفسیر روان‌شناختی ترکیب می‌کند و مسیری از درون به بیرون را به تصویر می‌کشد. سکوت‌ها، فضاهای خالی و جزئیات صحنه عمق روان‌شناختی و عاطفی شخصیت‌ها را تقویت کرده و مفاهیم اخلاقی، انسانی و اجتماعی را به شکل غیر مستقیم منتقل می‌کنند.

یکی دیگر از لایه‌های معنایی فیلم، بازتاب تاریخ و فرهنگ است. نوجوان اصلی در مواجهه با بحران‌های اجتماعی و

محیطی، به درک عمیق‌تری از تاریخ و جامعه می‌رسد؛ و ورود او به جبهه نماد بلوغ تاریخی و اخلاقی است که هم‌زمان با بلوغ شخصی او در جریان است. این ترکیب روان‌شناسی فردی و تحلیل اجتماعی، فیلم را از آثار اجتماعی صرفاً پیام‌محور متمایز می‌کند.

نقاط ضعف و تحلیل پایانی

باوجود قوت‌های قابل توجه، فیلم در یک‌سوم یا یک‌چهارم پایانی با ضعف مواجه می‌شود؛ جایی که ریتم داستان کندشده و بخش‌هایی به تکرار پیام می‌پردازند. این تغییر لحن باعث می‌شود بخش پایانی نسبت به لایه‌های اولیه کمتر تأثیر گذار باشد و انسجام دراماتیک کمی آسیب‌بیند. همچنین برخی شخصیت‌های مکمل بدون توسعه مناسب کنار گذاشته شده‌اند که باعث شده روایت کمی ناقص به نظر برسد و پتانسیل کامل داستان پرمبردار نشود. با این حال، بخش عمده فیلم موفقیت‌آمیز است و تجربه انسانی، روان‌شناختی و اجتماعی آن همچنان برجسته باقی‌مانده است.

جمع‌بندی

در مجموع، «بچه مردم» فیلمی است که نشان می‌دهد سینمای اجتماعی ایران هنوز ظرفیت بالایی برای روایت دارد؛ نه تنها از پیام‌محوری صرف، بلکه با شخصیت، تصویر و روایت چندلایه. ترکیب دقیق فرم و محتوا، فانتزی بصری و رئالیسم، شخصیت‌پردازی پیچیده، موسیقی هماهنگ و وبستر اجتماعی، تجربه‌ای متفاوت و پیدامندانی ایجاد کرده است.

اگرچه پایان فیلم در مقایسه با شروع آن ضعیف‌تر است و برخی روند‌های روایت کمی کلی‌تر شده‌اند، اما این ضعف‌ها چیزی از ارزش اثر کم نمی‌کنند. «بچه مردم» فرصتی است برای باز‌نمایی هویت، مسئولیت، بلوغ، امید و رفاقت در قالبی که هم سرگرم‌کننده و هم تفکربرانگیز است.

این اثر یادآوری می‌کند که دغدغه اجتماعی می‌تواند قصه‌گو باشد و قصه‌گویی می‌تواند دغدغه‌مند. بنابراین، «بچه مردم»

نه تنها اثر مهمی برای جشنواره‌ها و سینمای اجتماعی ایران است، بلکه فیلمی است که باید در بارش تحلیل شود و در بحث‌های فرهنگی و هنری مورد توجه قرار گیرد.

نکات برجسته

- * شخصیت‌پردازی دقیق و ملموس
- * اتمسفر فانتزی و تداعی‌کننده وس اندرسون
- * کارگردانی حساب‌شده و مؤثر در روایت
- * استفاده از نمادها و استعاره‌های بصری برای بازتاب مسائل اجتماعی
- * ضعف در پایان که تا حدی شعارمحور است.

متناقضی از استاد سامورایی است که باید نقد شود.

اوصاحب «شمشیرازده‌کاش» است و در مراتب راقبه‌و تزکیه نفس به جایگاهی رسیده که میان زمین و آسمان معلق باشد و علم فیزیک را به سخره کشد. در مقابل این حضور معنوی و تکین، تعدادی شاگرد در معبد وجود دارد که در حال آموزش و کسب مهارت رزمی بوده و در خدمت دستورات استاد اعظم.

بازیگرانی چون بهروز قدرتی، آرش سروری، سعید یاری، محمد کریمی، رضا جمشیدی و مهدیار احمدی بافاگر نقش این شاگردان کمابیش متمرذ بوده‌و با تساهل و تسامح، می‌توان از بازی آنان به نیکی یاد کرد و حضورشان را در خدمت سیاست اجرایی کارگردان دانست.

امادر مقابل این جمع مردانه، فاطیمارستکار و روناک برخوردار در پرده دوم نمایش بر صحنه حاضر شده و حال و هوای اجرا و نفسانیات استاد را به کلی تغییر می‌دهند. بازی این دو نفر هم به نسبت خوب است و آنان توانسته‌اند ترکیبی از صلابت و اغواگری زنانه را به نمایش گذارند. اما همچنان به نظر می‌آید بیش از این‌ها می‌توانند بر تکتی از حس‌ها و ژست‌های زنانه گشوده باشند و فضای کلی نمایش را از منظر اقتصاد حس، غنا بخشند. به هر حال حضور زنانه آنان مسیر روایی اجرا را تغییر داده و به نتایج شگفت‌انگیزی می‌رساند.

در نهایت می‌توان گفت اجرایی چون نمایش «مادر کیو» که در طراحی صحنه کمینه‌گر است و در طراحی حرکت بازیگران کمابیش بیشینه‌گر، در جلب رضایت مخاطبان آثار کم‌دی تاحدودی موفق عمل کرده‌است. اما نکته اینجا است که به لحاظ ایجاد موقعیت و بسط و گسترش خنده در نمایش که تقابل باورمندی و عشق باشد، همچنان تا رسیدن به منزل مقصود، راهی دراز در پیش دارد.

برای مثال موقعیت جغرافیایی یک معبد، امور نامنتظری که برگرد زندگی روزمره در این قبیل فضاهای مچرخد و هر لحظه را باقبل وبعش متمایز می‌کند در این اجرا کمتر مورد توجه لازم قرار گرفته و امر تماشایی و خلق یک حال و هوای رازورزانه مربوط به معبد را به محاق کشانده است.

امید است در آینده متین او جانی بتواند همچنان به فضاهای کم‌دی نزدیک شده و اجرایی‌هایی فرخ و تماشایی برای مخاطبان خسته تئاتر بدنه تدارک بینداند. این کارگردان چندتار، چندان در قید و بند ساختن تئاتر فلسفی نیست و ترجیح می‌دهد به کم‌دی سیاه و انتزاعی بپردازد. از این منظر می‌توان از تماشای آثار اولت‌بر دو بی‌تکلف بودن‌شان استود.

بنابراین اجرای «مادر کیو» را هم در همین مسیر می‌توان به فضاوت نشست و در باب نکات مثبت و منفی‌اش به گفتگو پرداخت. این که یک اجرا با رویکردی پارودیک به سمت یکی از جدی‌ترین شیوه‌های تأمل انسانی بوده و در حد توان خویش، نسخه‌ای متفاوت از آن ارائه کند امر قابل اعتنایی است. اما همچنان مسئله این اجرا بازمی‌گردد به تلقی زیباشناسانه‌اش از کم‌دی و شکل باز‌نمایی رویدادهای صحنه.